

Тақырып:

**Оқушылардың зияткерлік, адамгершілік,
коммуникативтік, эстетикалық және
тұлғалық мүмкіндіктерін дамытуда оқыту
ойындарын өткізудің тиімділігі**

Тема:

**Эффективность проведения обучающих игр в
развитии интеллектуальных, нравственных,
коммуникативных, эстетических и
личностных возможностей учащихся**

Мақсаты:

Оқытудың тиімділігін арттыру мақсатында сабақта әртүрлі ойын әдістерін қолданудың артықшылықтары

Цель :

Преимущества использования различных игровых методов на уроке с целью повышения эффективности обучения

$$\square + \square + \square = 30$$

1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 – осы сандарды пайдаланып бос ұяшықтарды толтырыңыз. Нәтижесінде 30 болуы керек. Бір санды 2 рет қолдануға болады.

1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 – заполните пустые ячейки, используя эти числа. В результате должно получиться 30. Одно число можно использовать 2 раза.

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Сандарды көлденеңінен, тігінен, қиғашынан қосқанда бірдей сан шығатындай етіп орналастырыңыз.

Расположите числа так, чтобы при сложении по горизонтали, вертикали, диагонали получалось одно и то же число.

Ойын баланың өмірінде ерекше мәнге ие, ересек адамның іс-әрекеті, жұмысы сияқты маңызды. Зерттеушілер, ойын барысында бала қандай болса, ол өскенде жұмыста да сондай қалыпта болатынын айтады. Сондықтан болашақ "адамды" тәрбиелеу, ең алдымен, ойында жүреді. Ойын мәдениетке бейімделу құралы болып табылады. Ол баланы болашақ тәуелсіз өмірге дайындайды. Онда бала, ең алдымен, адам болуды үйренеді. Ойын еліктеуден түбегейлі ерекшеленеді. Ойын әрекетінде әрдайым қиял бар, ол еліктеу объектісімен біріктіруге мүмкіндік бермейді, оған қатысты белгілі бір қашықтықты сақтайды. Ойын мен қиял бір-бірімен тығыз байланысты. Ойнамайтын бала ата-аналардың, тәрбиешілердің және дәрігерлердің алаңдаушылығын тудыратын нормадан гөрі аномалия екендігімен барлығы келіседі. Балалық шақ-бұл ересек өмірге дайындық қана емес, сонымен қатар ерекше және өзін-өзі бағалайтын құбылыс, шынайы болмыс, шынайы өмір, ол кейінгі өмірге қарағанда әлдеқайда маңызды болуы мүмкін. Балалар ойыны өте мазмұнды, көп қырлы, ол баланың өмірінің негізгі мазмұнын құрайды. Ойынның мазмұны қандай? - Өмір, оның барлық алуан түрлілігі мен көріністерінде. Интеллектуалды ойындардың артықшылығы-олардың негізінде Пәндік білім емес, "құзыреттілік", яғни. адамның белгілі бір жағдайларда өзінің білімі мен қолдану қабілетін анықтайтын нәрсе.

Ойындарды өткізудің негізгі мақсаты-балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту, зияткерлік әлеуетін ашу және жаңа таланттарды анықтау. Әр түрлі жарыстарға қатысу сіздің ой-өрісіңізді кеңейтуге, өз біліміңізді, эрудицияңызды және логикалық ойлауыңызды қолдануға, шектеулі уақыт жағдайында стандартты емес жағдайда шешім қабылдау қабілетін көрсетуге мүмкіндік береді.Ойын технологиясы оның қатысушылары-ойыншылары болатын қолайлы жағдайлармен анықталатын тәрбие процесін едәуір күшейтуге мүмкіндік береді. Ойын белсенді тұлғааралық әсер ету үшін тамаша мүмкіндік жасайды, өйткені ойнау серіктестермен өзара әрекеттесуді білдіреді, ойын – бұл қоғамдық және шығармашылық көрініс үшін полигон. Интеллектуалды ойындар есте сақтауды, логикалық ойлауды, кеңістіктік қиялды дамытады, табандылықты, зейінділікті, берілгендікті, сондай-ақ белгісіздік жағдайында шешім қабылдау және оларға жауап беру қабілетін, демек, тәуелсіздікті дамытады. Іс-әрекеттің бір түріне ұзақ уақыт шоғырлану мүмкіндігі де маңызды (бұл гиперактивті балалар үшін түзету функциясын да орындайды).Интеллектуалды ойындар сәтсіздіктер мен қателіктерге дұрыс қарауды үйретеді – себептерін талдауға, қорытынды жасауға және оларды кейінірек қолдануға. Ақылдылықтан басқа, тапқырлық пен шығармашылық қабілеттер дамиды.

Интеллектуалды ойындар жүйелі және стратегиялық ойлауды үйретеді, талдау қабілетін дамытады, ең бастысы – балалар ішкі іс-қимыл жоспарын (VPD) құруды немесе қарапайым тілмен айтқанда, ойда әрекет етуді үйренеді. Бұл дағды жалпы ойлауды дамытудың кілті болып табылады және интеллектуалды ойындардың көмегімен оны дамыту оңай. Интеллектуалды ойын кез-келген әрекет сияқты құрылымға ие, яғни ол мақсатты, құралдарды, ойын процесін және нәтижені қамтиды. Тәрбиелік мақсаттан басқа, ол танымдық және дамытушылық мақсатты көздейді. Ойын тәрбиелік және ойын сипатына ие, сондықтан интеллектуалды ойындар балаға жай ғана көңілді емес, қызықты және ерекше әрекет болып көрінеді. Ойын-нақты өмірге еліктейтін, нақты ережелері мен шектеулі ұзақтығы бар әрекет түрі. Ойын - бұл өте кең ұғым, бірақ біз интеллектуалды ойындарға тоқталамыз. Интеллектуалды ойын-бұл жетістікке, ең алдымен, адамның (баланың) ойлау қабілеті, оның ақыл-ойы арқылы қол жеткізілетін ойын. Зияткерлік ойындарды өткізудің мақсаттары әртүрлі.

Интеллектуалды ойындардың негізгі түрлері.

Викториналар

Стратегиялар

Тест викторинасы

(теледидар ойыны)

Сюжеттік викторина(SV-ойын)

Рөлдік

Стратегия

Экономикалық

Жауынгерлік стратегия

"О, бақытты адам!",

"Не? Қайда? Қашан?»

"Жарты жер!»

Импровизациялық, "Экспромт-театр, "Сценарий« "Менеджер« Дойбы, Шахмат.Осы схемадан біз барлық интеллектуалды ойындар екі блокты – викториналар мен стратегияларды құрайтынын көреміз.Викторина дегеніміз не? Бұл дұрыс жауаптардың ең көп саны арқылы табысқа жететін интеллектуалды ойынның бір түрі. Викториналар тестілік және сюжеттік болып бөлінеді. Тест викториналары-интеллектуалды ойындардың бір түрі. Балалар сұраққа жауап береді және баға алады (Чип, ұпай, мақтау). Бұл нағыз сынақ болып шығады. Мұндай ойындарды теледидардан көруге болады. Бұл "о, бақытты адам!", "Не? Қайда? Қашан?", "Брейн-ринг".Сюжеттік викториналар қызықты. Мұғалім ойын сюжетін ойлап табады ("Қызыл телпек жаңа жолмен").

Балалар "Қызыл телпек", "қасқыр" және т. б. Қиял қосылады, театрландыру элементтері қолданылады. Ойын жарқын эмоционалды сипатқа ие болады. Мысал ретінде "жарты Жер", "тарих дөңгелегі" және т. б. телешоуларды келтіруге болады. Стратегия-интеллектуалды ойынның бір түрі. Мұнда табысқа қатысушылардың өз іс-әрекеттерін дұрыс жоспарлауы арқылы қол жеткізіледі. Бұл табысқа жетудің жолы. Жауынгерлік Стратегияда Табысқа жету жолы жауды жоюды дұрыс жоспарлау арқылы (экономикалық стратегияда – сатып алу және сату әрекеттері арқылы ("менеджер", "сатушы" және т.б.). Рөлдік стратегияда-ойыншыға берілген рөлмен анықталған мақсаттарға ең жақсы қол жеткізу арқылы ("Яхта" және т.б.). Рөлдік форма сценарийлік және импровизацияланған бағыттар бойынша дамиды. Сценарий стратегиясында импровизацияға ойынның дамуына қатаң сәйкес рұқсат етіледі. Импровизациялық стратегия жалпы ережелерді белгілейді және балалардың өздері импровизация тақырыбын таңдайтын оқиғаларға алғашқы серпін береді. Интеллектуалды ойын сирек сұрақтарсыз жасалады, ал оларсыз викториналар мүлдем жоқ. Сондықтан сұрақтарды таңдау және құрастыру тәрбиешілер үшін мұндай әрекеттің маңызды факторы болып табылады. Міне, интеллектуалды ойын түрлерінің экстремалды сипаттамасы.

Интеллектуалды ойындарға арналған сұрақтар мен тапсырмаларды жіктеу.1. Сұраққа жауап2. Сұрақтар-әзілдер3. Түпнұсқа туралы банальный4. Сұрақ-кеңес5. Белгілі туралы белгісіз6. Логикалық және ассоциативті ойлауға7. Сәттілік үшін.Өнімді.Ақылдылыққа арналған сұрақтар.Олар интрига жасауға мүмкіндік береді, назар аударады. Бұл сұрақтар адамның білімінің негізгі деңгейіне негізделген, бірақ ойыншының ойлау қабілетін толық көрсетуі үшін біршама шифрланған.Жүргізуші бірінші кеңесті айтады. Болжаушы ұпай алады."Белгілі туралы белгісіз" сияқты сұрақтар.Сұрақтар заттар туралы таңқаларлық қызықты және түсініксіз ақпарат береді. Мұндай сұрақтар ойынға деген қызығушылықты арттырады. Логикалық және ассоциативті ойлауға арналған сұрақтар. Бұл сұрақтар ойыншыларға өте қызықты, өйткені олар пайымдаудың "тізбегін" құру қажеттілігін қояды. Бұл сұрақтар-тапсырмалар, тапсырмалар.Сәттілік сұрақтары. Таңдау сұрақтары. Сіз ең "абыржулы" сұрақ қоя аласыз, ойыншының жауап беруге мүмкіндігі бар. Бірақ мұндай сұрақтар монотонды."Жуықтау" сұрақтары мәселенің негізі болып табылатын фактілердің қызықты және қызықты болуы маңызды.

4	9	2
3	5	7
8	1	6